

дного дня мій
приятель, літератор
і філософ, сказав мені напів-
жартома:

— Уяви собі, що відтоді, як ми не
бачилися, я відкрив у серці Лондона дім,
який страхає.

— Справді страхає? А як? Духи?

— Повір, на це не можу відповісти. Знаю
тільки, що півтора місяця тому ми з дружи-
ною шукали помешкання. Проходячи од-
ною тихою вулицею, побачили у вікні яко-
гось дому картонну табличку з написом:
«Мебльовані кімнати для винайму». Розта-
шування дому було досить зручне, тож ми
винайняли мешкання на тиждень і... випро-
вадилися вже за три дні. Жодна сила не схи-
лила б моєї дружини зостатися там довше,
з чого, зрештою, зовсім не дивуюся.

— Що ж там було такого?

— Не хотів би я видатися тобі смішним
чи забобонним і водночас не можу вима-
гати, щоб ти мені вірив. Мусиш сам пере-
конатися в тому, чи моя оповідь є фанта-
зією, а чи правдою. Скажу тільки, що ми
нічого не бачили й не чули... Ні, навпаки...

Причиною цього був якийсь дивний ляк, що огортав нас щоразу, як ми минали одну зачинену кімнату, в якій ніхто не жив.

Найдивнішим було те, що я вперше в житті погодився зі своєю дружиною, а вона в мене не надто тямуща, що після третьої ночі ми нізащо не залишимося на четверту.

Я відшукав жінку, яка порядкувала в будинку, і сказав їй, що умови для нас невідповідні й тому ми змушені випровадитися завчасу. Вона мені тихо відповіла:

— Знаю чому! Ви й так витримали довше, ніж будь-хто перед вами. Рідко тут залишались на другу ніч, а вже на третю, то майже ніколи. Однак, думаю, що вони не були надто нечемні щодо вас!

— Вони? Хто? — запитав я з силуваною усмішкою.

— Та ж ті, що в будинку, хто б вони там не були. Мені вони не заважають. Я пам'ятаю їх здавна, ще відтоді, коли я тут мешкала не як служниця, але й знаю, що одного дня вони будуть причиною моєї смерті. Це не хвилює мене — я вже стара й рано чи пізно мушу вмерти. А тоді служитиму далі в них, у цьому домі!

Ця жінка сказала це так холодно й до жаху спокійно, що, чесно кажучи, щось схоже на страх не дозволило мені продовжувати розмову. Я заплатив умовлену вартість за цілий тиждень, і потім разом із дружиною дякували Богу, що позбулися так легко нещастя.

— Ти зацікавив мене, — сказав я, — нічого нема для мене принагіднішого за нічліг у будинку, де діються такі несамовиті речі! Будь ласка, покажи мені цей дім.

Мій приятель дав мені адресу, і ми розійшлися. Я відразу пішов туди. Дім розмістився на північному боці Оксфордської вулиці, в похмурій, але добрій дільниці. Дім був зачинений, у вікні не було картки, а на мій стукіт ніхто не відповів. Хотів я вже відходити, коли якийсь хлопчак з кількома пляшками пива в руках крикнув за мною:

— Ви, може, шукаєте когось у тому домі?

— Так, я чув, що тут винаймають кімнати.

— Винаймають? Та де там, тутешня економка померла вже три тижні тому, й ніхто не хоче зайнятися цим домом, хоч пан Джексон його озолотив би. Моїй мамі, яка служить у нього, давав фунт на тиждень, щоби тільки відчиняла й зачиняла вікна, але вона не схотіла.

— Не схотіла? А чому?

— Цей дім зачарований, а цю стару, що його сторожила, знайшли мертвою в ліжку з виряченими очима. Люди кажуть, що її чорт задушив.

— Жахливо! А хто цей пан Джексон? Власник будинку?

— Так.

— Де ж він мешкає?

— Під третім номером на вулиці Гібсона.

— Хто він? Має якусь крамницю?

— Ні, жодної. То такий собі самітний пан.

Я дав хлопчикові пригорщу грошей, на які він цілком заслужив, передаючи мені такі цінні відомості, й пішов до пана Джексона. На щастя, я застав його вдома. Був це старший пан з інтелігентним обличчям і ніжними рухами.

Я назвав своє прізвище й причину моїх відвідин. Згадав йому, що мені відома слава цього дому, його, так би мовити, несамовитість, але маю особливе бажання обстежити його саме через ті поголоски. І буду дуже вдячний, коли він мені дозволить там замешкати хоч одну ніч. За цю люб'язність я готовий йому заплатити, скільки він забажає.

— Мій добродію, — відповів дуже чемно господар, — дім у вашій диспозиції так довго, як ви захочете. І ні слова про винагороду. Я буду вам невимовно вдячний, якщо вдасться розкрити причину цього особливого явища, яке знецінює дім. Не можу його віддати у винайм, бо за жодні скарби не знайду людини, яка б ним заопікувалася. Як на лихо, цей дім не лише вночі непевний, але також і вдень, хоч нічні з'яви значно моторошніші й часто нахабніші. Старенька, що померла там три тижні тому, була вбогою жінкою, яку я взяв з будинку перестарілих. Замолоду вона приятелювала з моєю родиною і була колись настільки заможна, що винаймала дім у мого дядька. Була це особа добре вихована, зі здоровим глуздом і, на жаль, єдина, що могла мешкати в цьому домі. Від часу її раптової смерті й після огляду трупа широко розійшлися чутки про страховисько в домі, й дуже сумніваюся, чи матиму змогу знайти сторожа для будинку, не кажучи вже про мешканців, хоч радо віддав би його у винайм безплатно кожному, хто б тільки погодився платити податки.

— Як давно ваш дім має такі несамовиті з'яви?

— Цього вам докладно не можу сказати, думаю, що вже чимало літ. Старенька казала, що страшило там, відколи вона оселилася, тобто близько тридцять-сорок років. Мое життя минуло на службі компанії у східній Індії. Торік я повернувся до Англії, щоб перейняти спадщину по дядькові, до якої належить і цей дім. Коли я його перейняв, він був замкнений і порожній. Мені сказали, що дім несамовитий, і що ніхто не хоче в ньому мешкати — я сміявся з цих балачок. Видав

трохи грошей на ремонт, докупив нові меблі й урешті здобув на цілий рік за оголошенням першого мешканця в особі старого полковника на пенсії. Вселився він туди зі своєю родиною, сином і дочкою, і кількома слугами. Але вже вранці усі вони з переляком покинули дім, і, хоч їхні оповіді геть не збігалися, всі вєдино заявляли, що з ними трапилося щось страшне. Сумління не дозволило мені подати полковника до суду чи дорікати за те, що зламав договір. Відтак віддав я дім старій і доручив їй давати на винайм окремі кімнати. Однак ніколи не мав я мешканця довше як три дні. Не буду повторювати тих історій, бо кожен мешканець бачив інші з'яви. Краще буде, коли ви самі переконаєтеся й увійдете туди без упередження. Прошу тільки бути готовим, що побачите багато чого, й озброїться усіма засобами безпеки, які обов'язкові, на вашу думку.

— А ви, — запитав я, — не були ніколи настільки цікаві, щоби перебути хоч одну ніч у тому домі?

— Навпаки. Щоправда, я не провів там ночі, але просидів три години в ясний день на самоті. І хоч не вдовольнив свою цікавість сповна, але пережив таке, що назавше позбувся бажання повторити подібне. Отже, ви не можете нарікати, що я не був з вами щирим. Повторюю: не раджу вам ночувати в тому домі, навіть з огляду на ваше велике бажання й ваші нерви.

— Моя цікавість неймовірно збуджена, — відповів я, — і хоч тільки боягуз хвалиться своїми сильними нервами, не знаючи обставин, та все ж таки мушу вас запевнити, що свою відвагу я випробував вже стільки разів і в таких авантюрах, що маю повне право довірити їй себе навіть у домі, який замешкують духи.

Пан Джексон не сказав більше ні слова. Вийняв з шухляди ключ і дав мені. Я ж подякував йому за ласкавість і чемність та й заходився до діла.

Я пішов до свого мешкання і закликав мого слугу. Був то молодий хлопець, дуже веселий, страшенно відважний і вільний від усіляких забобонів.

— Франце, — сказав я йому, — чи пригадуєш собі, як ми розчарувалися під час нашого останнього побуту в Німеччині, коли в старому, славнозвісному замку лякало нас безголове страховище, але не мало бажання нам показатися? І от щойно я довідався про один дім у Лондоні, який, імовірно, справді несамопитий. Сьогодні хочу там переночувати. Думаю, побачити й почути там щось дуже страшне. Оскільки я хочу взяти тебе зі собою, то мушу запитати, чи можу сподіватися на твою притомність, хоч би не знати що трапилося?

